

Η ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗ ΤΟΥ ΕΝΟΡΙΑΚΟΥ ΝΑΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΧΩΡΑΣ ΤΗΝΟΥ

Όλοι οι ενοριακοί μας ναοί, αλλά και πολλά παρεκκλήσια και εξωκλήσια έχουν μια μεγάλη ιστορία, που αρχίζει από αρκετούς αιώνες πρωτότερα από τη χρονολογία που υπάρχει χαραγμένη στο ανώφλι της κύριας εισόδου τους. Η χρονολόγησή τους αναφέρεται ή στην τελευταία ριζική επισκευή και διαμόρφωση, είτε στην πιο πρόσφατη εκθεμελίωση ανακαίνισής τους. Λιγότερες είναι οι εκκλησίες μας που η χρονολογία της εισόδου ταυτίζεται και με τη χρονολογία ανέγερσής τους. Ο ενοριακός ναός του Αγίου Νικολάου της Χώρας της Τήνου φέρει δυο επιγραφές που μας πληροφορούν ότι:

TEMPLUM D. NICOLAO DICATUM / CIVIUM OPERA E FUNDAMENTIS / EXTRUCTUM / QUOD AN. DOMINI MDCCCXVI DIE XVII JANUARIII / COMPLETUM / BENEDICTUMQ FUIT PRO SACRO FACIUNDO. (= ΤΟΝ ΝΑΟ ΤΟΝ ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΟ ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΝΙΚΟΛΑΟ, ΜΕ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥΣ ΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΤΟΝ ΑΝΗΓΕΙΡΑΝ ΕΚ ΘΕΜΕΛΙΩΝ. ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1816 ΣΤΙΣ 17 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ ΚΑΙ ΚΑΘΙΕΡΩΘΗΚΕ ΓΙΑ ΝΑ ΙΕΡΟΥΡΓΕΙΤΑΙ).

Μια δεύτερη επιγραφή μας πληροφορεί:

LUDOVICUS BAVARIAE REX / DIE XIV FEBRUARIII AN. MDCCCXXXVI / B. SACRUM MISSAE SACRIFICIUM TEMPLUM HOC / HONORAVIT DECORAVITQUE (= Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΤΗΣ ΒΑΥΑΡΙΑΣ ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ ΣΤΙΣ 14 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1836 ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕ ΕΔΩ ΤΗΝ ΙΕΡΗ ΘΥΣΙΑ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΙΜΗΣΕ ΚΑΙ ΣΤΟΛΙΣΕ ΑΥΤΟ ΤΟ ΝΑΟ).

Δεν θα αναφερθούμε σ' αυτή την παρουσίαση στις άμεσες και τις έμμεσες πληροφορίες που μας παρέχουν οι δυο αυτές επιγραφές, παρά μόνο σ' εκείνη που μας κάνει γνωστό πως ο ναός, με τη σημερινή μορφή εγκαινιάστηκε στις 17 Ιανουαρίου 1816 και πως σ' αυτήν εκκλησιάστηκε ο βασιλιάς της Βαυαρίας Λουδοβίκος, ο πατέρας του βασιλιά Όθωνα, στις 14 Φεβρουαρίου του 1836. Ένας ιστορικός ναός, λοιπόν, ο οποίος έπρεπε να αντιμετωπίζεται και με τη δέουσα προσοχή και φροντίδα. Αυτό προσπαθήσαμε να κάνουμε και κατά την τελευταία επισκευή που ολοκληρώθηκε στις παραμονές της εορτής του Αγ. Νικολάου. Έτσι πανέτοιμοι μπορέσαμε όχι μόνο να γιορτάσουμε τον προστάτη της ενορίας μας με όση περισσότερη αίγλη ήταν αυτό δυνατό, αλλά και να εγκαινιάσουμε τη νέα Αγία Τράπεζα που κατασκευάστηκε επί τούτου. Ο εφημέριος π. Μάρκος Φώσκολος αναφέρθηκε εν συντομία στο ιστορικό του ναού και στις εργασίες που έγιναν κατά την πρόσφατη επισκευή. Αυτή και περιγράψω.

Όλα ξεκίνησαν από τη βασική ανάγκη να έχουμε μια σύγχρονη ηλεκτρική εγκατάσταση στο ναό, που να καλύπτει τις ανάγκες και να αναδεικνύει τα σημεία (ιστορικά και λατρευτικά) που επιθυμούσαμε. Η παλαιά ηλεκτρική εγκατάσταση ήταν εξωτερική, δεν κάλυπτε τις ανάγκες και είχε καταστεί επικίνδυνη και για τους πιστούς, αλλά και για το ίδιο το κτίριο. Με τη σύμφωνη γνώμη του Αρχιεπισκόπου η ενοριακή επιτροπή αποφάσισε να γίνει μια νέα ηλεκτρική εγκατάσταση καθώς και όλες εκείνες οι

απαραίτητες συνοδευτικές εργασίες. Ξεκινώντας διαπιστώσαμε πως θα ήταν καλό να γίνουν και άλλες συμπληρωματικές εργασίες, που δεν είναι πάντα εύκολο να γίνονται συχνά σε κτίρια τέτοιας παλαιότητας και λειτουργικότητας. Βασική σκέψη: να μη γίνει κάτι που να προσβάλει ή να πειράξει την ιστορικότητα του ναού και ταυτόχρονα να είναι μελετημένη η κάθε κίνηση, ώστε ένας τέτοιας ιστορικότητας ναός να εξυπηρετεί τις λατρευτικές ανάγκες πιστών του 21^{ου} αιώνα.

Δεν πειράχτηκε τίποτα που να ήταν προγενέστερο του 2^{ου} παγκοσμίου πολέμου. Αντίθετα, μάλιστα, λάβαμε μέτρα ώστε να συντηρηθούν όσα ακόμα είχαν ανάγκη από συντήρηση λόγω της φθοράς του χρόνου. Η υγρασία που προέρχεται από το έδαφος και οφείλεται σε υπόγεια πηγή, αλλά και στη θάλασσα που μέσω του μεγάλου βράχου πάνω στον οποίο είναι οικοδομημένος ο ναός, στέλνει νερό και αλάτι στα θεμέλιά του και στις βάσεις των μαρμάρινων στύλων (κολώνες), έπρεπε να αντιμετωπιστεί. Αντικαταστάθηκαν οι μαρμάρινες επικαλύψεις και επενδύσεις που κάλυπταν το κάτω μέρος του δεξιού τοίχου του ναού και το ιερό (μεταπολεμικές τοποθετήσεις) με νέα μάρμαρα που προέρχονταν από το ίδιο λατομείο μαρμάρου (περιοχή Βαθή της Τήνου) απ' το οποίο είχαν εξορύξει μέρος του δαπέδου και τις κολώνες του ναού στα 1815, ώστε να δένουν και χρωματικά. Η τοποθέτησή τους έγινε με τέτοιο τρόπο ώστε να μην έρχονται σε άμεση επαφή με τους τοίχους του ναού και έτσι να προσβληθούν (σύντομα, τουλάχιστο) από την υγρασία και το αλάτι. Πράγματι, ο βράχος πάνω στον οποίο έχει οικοδομηθεί η εκκλησία (και που είναι ελάχιστα εμφανή σήμερα) επιτρέπει όχι μόνο να περνούν υπόγεια νερά από το βουνό προς τη θάλασσα, όπως είναι φυσικό, αλλά και η θάλασσα να εισρέει από ρωγμές του βράχου και να ανέρχεται όχι μόνο η υγρασία, αλλά και το αλάτι, που είναι σχεδόν αδύνατο να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά. Ο λευκός χρωματισμός του μαρμάρου (αντί του πράσινου και του ερυθρού) πρόσθεσε φυσικό φωτισμό στο ναό, που στερείται πλάγια παράθυρα.

(Συνεχίζεται -1)